

Fiskeridirektoratet

postmottak@fiskeridir.no

Høringssvar – Tiltak for å begrense fangst av brosme og lange nord for 62°N

Norges Kystfiskarlag viser til høring om tiltak for å begrense fangst av brosme og lange nord for 62°N. Fiskeridirektoratet viser til at det fra og med 2024 er innført gruppekvoter for fartøy over 28 meter og for fartøy under 28 meter største lengde i disse fiskeriene og at fangsthistorikk tilsier gruppekvoten for fartøy under 28 meter forventes å bli betydelig overfisket dersom det ikke settes inn tiltak for å begrense uttaket. Fiskeridirektoratet forslår derfor innføre en bifangstregulering i fisket etter brosme nord for 62°N for fartøy under 28 meter med grense på 20% (avregnet på ukesbasis). For fisket etter lange nord for 62°N for foreslås det en bifangstregulering på 30%, også avregnet på ukesbasis, for fartøy under 28 meter største lengde.

Kystfiskarlaget viser til tidligere henvendelser i anledning regulering av fisket etter brosme og lange. Kystfiskarlaget fremholder sterk kritikk til reguleringen som Fiskeridirektoratet legger opp til, grunnet de inngripende konsekvensene for kystflåten og industrien.

Kvotefordeling mellom hav- og kystflåten

Kystfiskarlaget registrerer at Fiskeridirektoratet mener en bifangstregulering på henholdsvis 20% og 30% for brosme og lange er nødvendig for at flåten under 28 meter ikke skal overfiske sine gruppekvoter. I den anledning ønsker Kystfiskarlaget å understreke at vi er sterkt uenige i dagens kvotefordeling mellom gruppene ettersom denne fordelingen rammer kystflåten urimelig hardt. Vi har tidligere påpekt hvordan den havgående flåten (over 28 m) har betydelig økt sitt uttak av brosme sammenlignet med tidligere år. Kystfiskarlaget er videre kjent med at havfiskeflåten og autolineflåten over 28 meter i hovedsak har fisket sine andeler i norsk sone fremfor i utenlandske soner de seneste år. Fangststatistikken viser at flåten over 28 m har levert 66% mer brosme sammenlignet med samme tid i 2022, kystflåten har til sammenligning økt uttaket med 18% mot samme tid i 2022. Kystfiskarlaget mener det er særs uheldig at den minste flåten nå blir skadelidende ettersom det er større fartøygrupper som i all hovedsak står for det økte uttaket. De større fartøygruppene har ytterligere anledning til å fiske brosme på andre tider av året og i andre havområder og vil ikke bli like skadelidende av den innførte stoppen sammenlignet med den minste flåten.

Videre mener Kystfiskarlaget at dagens kvotefordeling mellom hav- og kystflåten ikke har vært gjenstand for en tilstrekkelig høringsprosess blant de berørte partene. Saken var diskutert under reguleringsmøtet i 2023 uten at det forelå noen forslag til fordeling i sakspapirene. Det var derfor enighet om at Norges Kystfiskarlag og Norges Fiskarlag skulle sende skriftlige innspill i etterkant av møtet med forslag til kvotefordeling. Under møter krevde Kystfiskarlaget at Fiskeridirektoratet inviterte til et eget møte med partene etter at disse innspillene var mottatt, dette grunnet sakens viktige betydning for aktørene i kystflåten. Et slikt møte ble ikke avholdt. Fordelingsnøkkelen som Fiskeridirektoratet og senere Nærings- og fiskeridepartementet besluttet å benytte oppleves som en ren videreføring av forslag fra Norges Fiskarlag, men var aldri sendt ut på høring blant de berørte. Dette mener Norges Kystfiskarlag er svært kritikkverdig all den tid innspillene viser at organisasjonene står svært langt fra hverandre i dette spørsmålet.

Videre har Kystfiskarlaget etterlyst en redegjørelse for det biologiske grunnlaget for disse inngrepene ettersom vi ikke kjenner oss igjen i bekymringene for bestanden av den kystnære brosma. Brosma er ikke en vandrende art slik vi kjenner den, langs kysten er den relativt stasjonær. Når havfiskeflåten øker sitt uttak av brosma stiller vi spørsmålsteget til hvorvidt det er grunnlag for å anse brosma som tas i disse havområdene under samme paraply som den brosma sjarkflåten får i sine fangster.

Innføring av bifangstregulering for fisket etter brosme

En bifangstregulering på 20%, selv avregnet på ukesbasis, vil være umulig å etterleve for kystflåten – særlig på høsten. En slik regulering er ikke forenelig med linedrift og flere industriaktører har varslet at de vil måtte stenge all aktivitet på høsten på grunn av råstoffmangel som følge av dette. Det vises blant annet til intervju med administrerende direktør i Norfra AS i Fiskeribladet 27.12.2023 der direktøren bekrefter at de vanskelig kan se for seg å holde drift om høsten (<https://www.fiskeribladet.no/industri/ber-departementet-snu-i-brosmereguleringene/2-1-1575806>). Flere fiskekjøpere, herunder Bjørn Gjertsen fiskemottak og Oldervik fiskemottak har likeledes uttalt at reguleringene allerede har medført permitteringer (<https://www.fiskeribladet.no/fiskeri/-sesongen-i-ar-blir-kanskje-odelagt/2-1-1525762>).

Tilbakemeldingen fra fiskerne er at selv om det foretas tilpasninger for å redusere brosmefangstene på lina, vil ikke en bifangstbegrensning på 20% være forenelig med lønnsom drift. Det er heller ikke kapasitet til at hele lineflåten i enkelte regioner skal samles på de bankene det er lite brosme. Resultatene er at båtene blir liggende til kai og industrien mottar ikke råstoff. I motsetning til flåten over 28 meter største lengde som kan fiske i andre havområder, har ikke flåten under 15 meter alternative områder å gå til hvor man ikke risikerer å få over den tillatte mengden bifangst av brosme. Kombinert med lavere kvoter på andre arter som torsk og hyse vil prosentandelen av brosme i fangstene automatisk øke, selv om totaluttaket ikke nødvendigvis økes. Kystfiskarlaget mener reguleringen av fisket etter brosme må legges til grunn at brosma inngår som en vesentlig del av kombinasjonsfiske som foregår langs kysten. Ettersom det er en betydelig nedgang i torskeknoten i 2024 vil fisket etter andre arter være livsviktig for å berge et bærekraftig driftsgrunnlag for den minste flåten. En stopp i fisket etter brosme må derfor unngås for alle formål og Kystfiskarlaget krever at Fiskeridirektoratet unngår at man havner i en slik situasjon fremover. Vi vil også minne om den rett som kystbefolkningen har etter deltakerloven §21, sjettede ledd, og at de reguleringer som direktoratet foreslår vil være helt ødeleggende for gjennomføring av et fiske for disse, spesielt med line som redskap.

Fangststatistikken innhentet fra Fiskeridirektoratet viser videre at brosmeandelen er størst hos flåten over 15 meter. Ettersom disse fartøyene har større rekkevidde og dermed er mer fleksible for å flytte felt mener Kystfiskarlaget at en eventuell bifangstregulering må forbeholdes disse flåtegruppene. Flåten under 15 meter må ha en regulering som gjør det lønnsomt og mulig både for flåten og industrien å opprettholde aktivitet hele året. En bifangstordning vil ikke være en type regulering som ivaretar dette, særlig fordi man ser at andelen brosme er mye høyere i fjordsystemene enn ute på bankene. Fjordene er forbeholdt fartøy under 15 meter og i så måte må man ha klart for seg at en regulering av brosme som umuliggjør et fjordfiske vil ta fra kystbefolkningen den rett man er tildelt etter deltakerloven nevnt foran.

Innføring av bifangstregulering for fisket etter lange

Fisket etter lange foregår i et kort tidsrom (april-mai-juni) der den samles på gytefeltene. Bifangstproblematikken er derfor svært begrenset resten av året, og Kystfiskarlaget mener derfor det må åpnes for et direktefiske etter lange i den aktuelle sesongen. For de fartøyene som har spesialisert seg på et langefiske vil selv en bifangstbegrensning på 30% være fullstendig ødeleggende.

Ettersom fisket etter lange er et mer sesongintensivt fiske mener Kystfiskarlaget fiskeriet må reguleres som et fritt fiske fra årets start. Når 70% av gruppeknoten er oppfisket kan det innføres strengere bifangstreguleringer på for eksempel 10% på ukeshasis.

Kystfiskarlaget mener det er viktig å ikke rive bort driftsgrunnlaget til de fartøyene som har fisket etter lange som sitt viktigste fiskeri. Fangstdata viser at et fåtall fartøy mellom 11-15 meter står for en stor andel av fangstene av lange i kystgruppen. Tabell 5 i høringsnotatet illustrer at 5 fartøy mellom 11-14,99 meter har fisket minst 100 tonn lange (35% av de totale fangstene). Disse fartøyene, der enkelte fisker over 200 tonn lange i året, livnærer seg av fisket etter lange fremfor torsk og vil bli utradert ved innføring av en bifangstregulering på 30%. Kystfiskarlaget har blant annet mottatt tilbakemelding fra et rederi der de foreslåtte reguleringene tilsier at de må permittere 12 mannskapsmedlemmer halve året dersom forslaget i høringsnotatet innføres. Norges Kystfiskarlag mener Fiskeridirektoratet må være særlige oppmerksomme på og hensynta konsekvensene reguleringen av fisket etter lange vil ha for disse fartøyene. Eventuelle reguleringer av fisket etter lange må legge til rette for at disse fartøyene kan fortsette sin driftsform på dagens nivå.

Økt bearbeiding og helårlig råstofftilgang

Mer helårlig råstofftilgang og fiske etter andre arter enn torsk er uttalte fiskeripolitiske målsetninger. Disse er særlig fremhevet i Bearbeidingsutvalgets rapport «grønn verdiskapning og økt bearbeiding i sjømatindustrien», Meld. St. 7 (2023-2024) «Folk, fisk og fellesskap – en kvotemelding for forutsigbarhet og rettferdig fordeling» og Meld. St. 10 (2015-2016) «En konkurransekraftig sjømatindustri». Fiskerne og kystsammfunnene ønsker i stor grad å bidra til å oppnå denne målsetningen, men opplever at man blir stilt sjakk matt som følge av motstridende reguleringer. Norges Kystfiskarlag ber om at det tas hensyn til at kystflåten er mindre mobil og mer sårbar for både reguleringer og kvotenedganger. Den minste kystflåten er avhengig av en desentralisert mottaksstruktur og ringvirkningene blir derfor store dersom

enkelte fiskekjøpere langs kysten må stenge ned som følge av feilslåtte reguleringer fra myndighetenes side.

Dersom Fiskeridirektoratet vurderer å innføre reguleringstiltak som ikke er beskrevet i høringsnotatet krever Norges Kystfiskarlag at det avholdes et møte med fiskeriorganisasjonene der eventuelt nye tiltak diskuteres.

Med vennlig hilsen
NORGES KYSTFISKARLAG

Hanna Arctander
daglig leder

Brevet er godkjent elektronisk og sendes uten underskrift.

Kopi:

Nærings- og fiskeridepartementet